

NABÍDNOUT KRISTA VŠEM

Mongolsko je snad nejvzdálenější země, kam je možné dojít suchou nohou. Na starých mapách se do těchto vzdálených oblastí jako výstraha cestovatelům psal nápis: Hic sunt dracones (Zde jsou draci). V Mongolsku draci (bohužel) nežijí, zato tam ale působí salesiánská komunita, jejíž člen, otce Jaroslava Vracovského, jsme se zeptali na život v této exotické zemi.

Milý Jaroslave, chtěl jsi být vždycky misionářem?

Popravdě řečeno, já jsem si vždycky myslel, že misie máme v Čechách. Když někteří šli do Bulharska, tak jsem říkal, že misionářem je potřeba být hlavně tady doma. Celou dobu jsem vnímal, že tady jsem potřeba více než kdekoli jinde. Ale pak jsem léta pracoval s misijními dobrovolníky, a tím jsem se dotknul světového rozměru salesiánského díla a potřeb chudých oblastí a dětí.

Co tě tedy přesvědčilo?

Skutečné pozvání k misijní práci mám spojené s papežem Františkem a jeho misijní exhortací Evangelii gaudium, kde zaznívá: „Vyjděme, vyjděme nabídnout Krista všem.“ Do toho přišlo salesiánské misijní téma s názvem: „Zde jsem, mě pošli.“ To všechno se ve mně spojilo dohromady, a když se náš hlavní představený v dopise, který salesiánům píše každý rok, ptal, kdo by byl ochoten dát se do služby, po určitém rozlišování jsem odpověděl kladně.

Hlavní představený, se kterým jsem se potkal v létě 2015, mně říkal, že mi dá na výběr ze tří zemí. Nakonec mi určil jenom Mongolsko, a to jsem ani nevěděl, kde leží. Vzpomněl jsem si ale, že jsem jako kluk sbíral zajímavé mongolské známky s velbloudy, Čingischánem a krásnou pouštní přírodou. Nikdy v životě by mě nenapadlo, že se tam dostanu a že se naučím jak anglicky, tak i mongolsky. Samotného mě to překvapuje, ani se mi tomu nechce věřit.

Jak to pak probíhalo dál? Asi ses nemohl jen tak sbalit a jet?

Ještě ten samý rok mě na dva týdny pozvali do Mongolska, abych se přijel podívat. Další tři až čtyři měsíce jsem strávil v Irsku

Otec Jaroslav Vracovský

nad angličtinou a od května 2016 jsem už téměř nepřetržitě v Mongolsku.

Co tě jako první nejvíce překvapilo?

Když jsem přilétal do Mongolska poprvé, díval jsem se z letadla na krajinu a říkal si, že všude je poušť a nikde žádné stromy.

Teprve později jsem zjistil, že to není poušť, ale step, scénérie naprosto odlišná od pestré krajiny Česka a Evropy, a na stepi stromy nerostou. V Mongolsku samozřejmě jsou lesy, ale nerostou na stepích. Vláda se je v poslední době pokouší pěstovat a nechala vysázet miliardy stromů. Ale sázet je jednoduché, horší je udržet je při životě.

Potkaljsityvelbloudy, které jsi měl na známkách?

Jo, potkal. Když za mnou přijela mamka a sestry, tak jsme se na nich projeli.

Už jsi ochutnal kumys, nápoj z kvašeného kobyliho mléka?

Při různých oslavách je to naprosto běžné. Je to tradiční nápoj, oni mu říkají airac. Podává se většinou ve velkém stříbrném hrnečku, který na oslavě koluje kolem stolu. Když u nás oslavujeme třeba silvestr, všichni se sejdeme ve velké místnosti. Ale do jurty se nevejde tolik lidí a slavení například lunárního roku, mongolsky Gagan sar, trvá delší dobu a lidé přicházejí po skupinkách. Oni ten nápoj umí i přepálit a vyrábí z toho levnou mongolskou vodku. Nevím, jestli se po ní slepne pomalu, nebo rychle, ale radši jsem ji mockrát neochutnal. Oblíbený nápojem je také čaj s mlékem a se solí.

Jurty na poušti Gobi

Zvykl sis na tahle netradiční jídla?

Popravdě řečeno, mongolské nápoje a jídla mi docela chutnají, zvykl jsem si na ně. Ale my žijeme v mezinárodních komunitách, kde jsou Korejci, Vietnamci atd., a korejská jídla jsou pro mě obtížnější. Vietnamská jsou lepší, ale když mám každý den korejskou snídani, oběd a večeři, je to dost náročné. Paní učitelka češtiny mě zvala, jestli bych s ní nezašel na oběd, že mě pozve do korejské restaurace. Říkal jsem jí, ať radši zkusí něco jiného, korejské jídlo mám třikrát denně.

Takže život v mezinárodní komunitě má své obtíže?

Mezinárodní komunita má své nároky nejen na jídlo, ale i na komunikaci, myšlení atd. To je možná ta nejtěžší věc, co tady v Mongolsku máme, ale je to i to nejkrásnější, protože nás všechny spojuje Pán Ježíš a my jsme jeho svědci.

Dneska ty mise fungují jinak než třeba před desetiletími, kdy nějaký národ, třeba Češi, přišli do Bulharska, a tam dělali misii. Dneska se na misi formuje mezinárodní komunita, abychom nevytvářeli kulturní kolonizaci, k čemuž by docházelo, kdybychom například české zvyky a českou spiritualitu vnucovali Mongolům. Nemůžeme tam působit jako Češi v Čechách nebo Korejci v Koreji, ani jako Vietnamci ve Vietnamu, ale všechno děláme společně, a tedy i jinak. Tato dynamika brání kulturní kolonizaci, protože každý z nás to vidí svým malým úh-

lem pohledu, ale když je těch úhlů víc, může být misie mnohem účinnější.

Jaké je Mongolsko? Já jsem slyšel, že tam jsou hrozné zimy.

Popravdě řečeno, první dvě zimy jsem se zvláště v Šovó dost intenzivně modlil, aby nás Pán Bůh ochránil, protože jsme ještě neměli pořádně kde bydlet. V mém pokoji v podkroví, i když fungovalo topení, bylo -4, což bylo stále o 30 stupňů více než venku. Koupil jsem si spacák do -30, ale přesto jsem radši spal v počítačové učebně, kde bylo kolem 15 stupňů nad nulou. Rekonstrukci našeho bydlení dělali Vietnamci, kteří pocházejí z tropických krajín, a oni neví, co je to termo izolace. Dům byl obyvatelný v podstatě pouze v létě, ale neměli jsme kde jinde bydlet, tak jsme ho používali i v zimě.

Záchod jsme měli venku a pro některé spolubratry se zdravotními limity to bylo velmi náročné. Jít na záchod do -40, když má člověk urologické problémy, to není úplně pro každého. Mongolové jsou na to zvyklí, okolo nás tam všichni mají venkovní záchody. Stejně jako my nemají doma ani vodu, berou si ji z farní nebo obecní studně, takže my jsme tam jako chudí mezi chudými. I naše místní kuchařka, když se přišla podívat k nám do třetího patra, říkala, že tam máme hroznou zimu, a to už je co říct.

Jednou za námi přijeli spolubratři ze Sibiře. Byl tady i jeden Slovák, který tam před 25 lety zakládal misii a jemu tady bylo horko. Musel se vrátit zpátky na Sibiř, kde jsou minus sedmdesátky. Ale i bratři ze Sibiře nám říkali, že potřebujeme aspoň jedno místo, kde se můžeme ohřát, kde budeme mít teplou vodu a můžeme jít na záchod.

Jaká je mongolská společnost?

Mongolové jsou nomádi, oni myslí trochu jiným způsobem. Jsou tady hrstky bohatých lidí, kteří si rozebrali velké nerostné bohatství země. Vedle toho je obrovské množství lidí žijících pod hranicí chudoby; mezi nimi hlavně působíme. Největší problém Mongolska je především korupce.

Jeden bankovní manažer, který nám dělal přednášku na biskupství, nám říkal, že mnohem větším problémem je, že je to vlastně společnost bez otců, neboť táty ničí alkoholismus. Říkal, že je to taková spirála, na jejímž začátku je, že muži nemají dobré vzdělání, tím pádem si nenajdou dobrou práci, jsou doma přítěží, a protože se cítí méněcenní, tak piji.

My se na naší škole Dona Bosca snažíme tuto spirálu zla obrátit. Tím, že ti muži získají nějaké vzdělání, tím, že něco umí, si mohou více věřit a snadněji získat práci. Přinesou domů nějakou výplatu, můžou si založit rodinu a nepropadnout alkoholismu.

Skutečně je tam závislost na alkoholu tak rozšířená?

Když jdete naší vesnicí, i ráno uvidíte v hloučkách spoustu opilých chlapů; všude střepy od vodky. Alkohol je skutečně největší problém. Jedno dítě nám nakreslilo obrázek celé rodiny uzavřené v lahvi vodky.

Na obědě v jurtě

Salesiánská škola v Mongolsku

Vidíš nějakou naději?

Za těch 25 let našeho působení se to u některých mění. Máme spoustu absolventů a naši žáci jsou opravdu schopní založit rodiny, nepropadnout alkoholismu, a tím změnit tu spirálu. Někteří z nich najdou i pána Ježíše a uvěří. Je to samozřejmě kamenolom, ale i v poušti rostou květiny. To je moje naděje. Bůh dává vzrůst.

Děkujeme za rozhovor, otázky kladl František Jakubec

Více informací je možné najít i v češtině na www.dbmongolia.org

Otec Jaroslav Vracovský, 56 let. Datum svěcení: 27. dubna 2002, v Mongolsku od roku 2015